

Bageopskrift på det menneskelige liv eller sjælesorg i æteren?

Radioprogrammet "Hvad ville Jesus have sagt?" møder kritik fra flere sider, mens andre roser de medvirkende præsters evne til at tale troen ind i det levede liv. Idéhistoriker påpeger, at programmet risikerer at instrumentalisere troen

i tiden

Else Marie Nygaard
nygaard@k.dk

Torsdag formiddag cyklede sognepræst Else Hviid fra sit hjem på Østerbro i København mod DR Byen på Amager. I rygsækken havde hun breve fra tre anonyme danskere, som har det tilfælles, at de har formuleret deres usikkerhed og tvivl i et brev og sendt det til et nyt brevkasseprogram på DR-radiokanalen P1 med titlen "Hvad ville Jesus have sagt?"

Den 63-årige sognepræst ved Kastelskirken i København har siden januar været med på holdet af præster,

der i programmet svarer på spørgsmål fra lytterne. Spørgsmålene i Else Hviids rygsæk minder hende om de spørgsmål, som hun får stillet af mennesker, der op søger hende i præsteværelset ved kirken: Man går til præsten med et ønske om at få vejledning og svar på konkrete spørgsmål og dilemmaer. Det kan være enkle og dagligdagsrelaterede udfordringer, og det kan være store eksistentielle eller specifikt religiøse spørgsmål.

Programmet har fremkaldt stærke reaktioner på flere avisers debatsider, og på netmediet Kirke.dk lyder spørgsmålet: Skal præster tage imod invitationen til at del-

tage i pro-

grammet?

Nej, men

sogne-

præst Marie

Høgh.

Forleden

skrev hun

i Jyllands-

Posten, at

programmets

spørgsmål er

tåbelige.

Høgh skriver,

at end ikke

det ringeste

konfirmandmateriale

nummer

spørgs-

mål af den

karakter, som

radiovært Ib

Ben Maria

Zeuthen og

panelet af

præster be-

svarer på

vegne af

Jesus. Marie

Høgh fort-

sætter i

indlægget:

"Hvis der

hang bare

et glimt af

højtidel-

ighed og

alvor i

stuen, efter

at højmes-

sen tonede

ud, overdø-

ves den i

hvert fald

af brev-

kassepro-

grammets

småsnak-

kende

præster,

der uden

at blinke,

tøve

eller tvivle

lægger

Spørger man Ole Morsing, hvorfor instrumentaliseringen har medvind i tidsånden, peger han på en udvikling, som er sket de seneste tre årtier:

"Markedsdynamikken har vundet indpas med tilbud om løsninger målrettet den enkelte, og så er der en fare for, at man mister sansen for det almene, traditions- og livsfaringsbaserede. Andre mennesker kan ikke i en håndvending trænge ind bag det enkelte menneskes forestillinger og tanker, som både er baseret på fornuft, følelser og fantasi."

Filosof Anders Fogh Jensen holder mange foredrag, og herfra genkender han udviklingen i retningen af det instrumentaliserede.

"Vi lever i en tid med en vis form for mental bekvemmelighed, hvor man ikke gider arbejde sig ind i essensen af en tankning, men i stedet søger noget, som kan bruges som et redskab i ens liv. Samtidig har dannelsen mistet sin normativitet. Bruger formidleren et fremmedord, kan man blive bedt om at oversætte, og man risikerer samtidig at få kritik for at være en dårlig formidler. En gang for ikke så længe siden kritiserede man ikke formidleren, men slog ordet op i en ordbog."

Fogh Jensen beskriver, hvordan nogle i foredragsdanmark er tilfredse med at blive fortalt, hvad eksempelvis filosofen Hannah Arendt har skrevet om ondskab, eller høre Fogh Jensen udlægge ind-

sigterne

Platons

"Staten",

men når

det bliver

tid til

spørgsmål

fra salen,

så spørger

mange

ind til,

hvad en

tænker

villige

sigge

eller

men

om

noget

meget

konkret.

Fogh

Jensen

siger:

"De

spørgs-

mål, der

bliver

stillet,

kan

være

ret

an-

akronis-

tiske, for

Platon

har jo

ikke

som

sådan

et

svaret

til

ret

meget

i

vores

liv. Jeg

prøver

at

svare

efter

bedste

evne

og

tænker,

at

det

er

godt,

at

mine

gamle

undervisere

ikke

De udeblevne stjerner

Den nye radiobrevkasse havde premiere den 22. januar, og det regnede ikke just med stjerner fra anmelderne. Undtaget var nærværende avis, hvor programmet fik fire ud af seks stjerner og netmediet POV. Anmeldelsen i POV skrev Kirsten Jørgensen, som på fjerde år er skribent for netmediet og provst for kirkerne på Frederiksberg i København og præst i Godthaabskirken. Jørgensen er nærmest begejstret for konceptet, for, som hun skrev i anmeldelsen, tro og kristendom skal stå sin prøve i det helt almindelige liv:

"Religiøsitet er mange ting: erfaringer af spirituel karakter, ritualer, overgangsritter som for eksempel konfirmation. Men religiøsitet handler også om et livs syn, der ikke kun er til søndagsbrug, men

som infiltrerer og mærker enhver handling og enhver beslutning, vi tager i vores liv. Det handler om, hvordan vi modtager vores liv, og om, hvordan vi giver det videre. Tro har med hinanden at gøre, men især med Jorden."

Siden hun skrev sin anmeldelse, har Kirsten Jørgensen været en frostat lytter af programmet. De spørgsmål, som det skif-

tende panel af præster behandler i programmet, minder om de spørgsmål, hun får stillet fra mennesker, som op søger hende for en samtale.

Kirsten Jørgensen siger:

"Mennesker stiller spørgsmål til kristendommen, som tager afsæt i det konkrete, levede livs udfordringer, og det er vores opgave som præster at møde folk i det konkrete, hvor livets problemer ikke altid bare kan løses, men må erkendes som vilkår. Kristendom men er en fortolkningsreligion, og det er præstens opgave at hjælpe mennesker med at fortolke den ind i deres liv. I inkarnationen er det guddommelige kommet på Jorden og manifesterer sig i vores liv nu og her."

Torsdag klokken 10 satte Else Hviid sig i et studie i DR Byen sammen med to andre præster og vært Ib Ben Maria Zeuthen for at optage "Hvad ville Jesus have sagt?".

Else Hviid afviser, at programmets præster gør kristendommen til en slags bageopskrift på det menneskelige liv, som sognepræst Marie Høgh

skrev i Jyllands-Posten. "Jeg vil til enhver tid og med stolthed medvirke til at bringe de bibelske fortællinger i spil med vores hverdag. Nu i et radioprogram, hvor vi hverken lægger færdige svar eller moralske domme i munden på Jesus. I stedet forsøger vi, med baggrund i den kristne tankning, at reflektere over de grundlæggende og vanskelige livsvilkår, vi præsenteres for i spørgsmålene fra lytterne."

Eller som Else Hviid skrev i Jyllands-Posten som en replik til Marie Høghs indlæg:

"I modsætning til Marie Høgh mener jeg ikke, at hverken vært eller paneldeltagere 'undergraver, udstiller og latterliggør den kristne tankning og kultur- arv og tro på budskabet om en usynlig verdens herlighed, om et mærke der bliver brudt'. Jeg mener tværtimod, at vi som præster ville undergrave, udstille og latterliggøre den tankning og tro, hvis vi var for fine til at forsage at imødekomme mennesker med 'tåbelige' spørgsmål." J

"I modsætning til Marie Høgh mener jeg ikke, at hverken vært eller paneldeltagere 'undergraver, udstiller og latterliggør den kristne tankning og kultur- arv og tro på budskabet om en usynlig verdens herlighed, om et mærke der bliver brudt'. Jeg mener tværtimod, at vi som præster ville undergrave, udstille og latterliggøre den tankning og tro, hvis vi var for fine til at forsage at imødekomme mennesker med 'tåbelige' spørgsmål." J

"I modsætning til Marie Høgh mener jeg ikke, at hverken vært eller paneldeltagere 'undergraver, udstiller og latterliggør den kristne tankning og kultur- arv og tro på budskabet om en usynlig verdens herlighed, om et mærke der bliver brudt'. Jeg mener tværtimod, at vi som præster ville undergrave, udstille og latterliggøre den tankning og tro, hvis vi var for fine til at forsage at imødekomme mennesker med 'tåbelige' spørgsmål." J

"I modsætning til Marie Høgh mener jeg ikke, at hverken vært eller paneldeltagere 'undergraver, udstiller og latterliggør den kristne tankning og kultur- arv og tro på budskabet om en usynlig verdens herlighed, om et mærke der bliver brudt'. Jeg mener tværtimod, at vi som præster ville undergrave, udstille og latterliggøre den tankning og tro, hvis vi var for fine til at forsage at imødekomme mennesker med 'tåbelige' spørgsmål." J

"I tiden" belyser et aktuelt emne eller en aktuell sag. Hvad fortæller emnet om tiden og det at være menneske?

"Jeg prøver at svare efter bedste evne og tænker, at det er godt, at mine gamle undervisere ikke er i lokalet, for nogle gange kommer jeg til at rode mig ud i nogle banaliseringer, men det er både filosofiens og teologiens rolle at prøve at være relevante for folk. Det skal man ikke være for fin til."

ANDERS FOGH JENSEN, FILOSOF

"Hvad ville Jesus have sagt?"

Programmet sendes hver søndag klokken 11-12. Udsendelsen kan streames på DR Lyd.

Programmet har gennemsnitligt 51.500 lyttere, mens programmet "Pilgrim", som også sendes på P1 om søndagen og handler om tro, i gennemsnit har 49.000 lyttere.

Programmet er nummer 133 på listen over de mest lyttede podcasts i Danmark placeret lige under "P1 Orientering".